

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 27 Marca v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W naywyższych ukazach J. C. M., obawionych Rządzącemu Senatowi, przez zarządzającego ministerium sprawiedliwości, P. Sekretarza Stanu *Daszkowa*, CESARZ JEGOMOŚĆ naywyżey rozkazać raczył: *d. 3 marca*: Senatorowi Radcy Taynemu, *Bohdanowskiemu*, zasiadać w 8mym Departamencie Rządzącego Senatu. — *D. 4 marca*: znajdującego się przy 1szym Korpusie Kadecim pisarza 1szej klasy, *Smirnowa*, za gorliwość w służbie, dobre sprawowanie się i wyśtużenie w podoficerskim stopniu naznaczonych lat 20tu, podnieść do rangi 14tej klasy. — *D. 6 marca*: kwatremistrza Leyb gwardyi półku kirysyerskiego 9tej klasy, *Kotowa*, uwolnić z rangą 8mej klasy, z mündurem i pensją dożywotnią po 600 r. ass. na rok. — Komitet PP. Ministrów, przedstawzszy P. Rządzącemu Ministerium Sprawiedliwości, przez wypis z protokołu swiego, o następnym na zapisce przełożenia Radcy Stanu *Barona Korfa*, o zakończeniu włożonego nań w tym Komitecie poruczenia, w dniu 24 lutego, naywyższym rozkazie, w którym wyrażono: „Oświadczam wam zupełne Moie zadowolenie, za rychte i dobre wykonanie włożonego przez Me nie na was poruczenia; oświadczycie Moie zadowolenie i Urzędnikom, do dzieła tego użytym” przestał do tegoż P. Rządzącego listę urzędników Ministerium skarbu, którzy użyci byli przy Radcy Stanu *Baronie Korfie*, a którzy są: radca honorowy *Hołubiciew*, naczelnik stołu departamentu majątkow Państwa; 9tej klasy *Piotr Klimow*, z departamentu Podskarbstwa Państwa; sekretarz kollegialny *Andrzej Tarasow*, z departamentu manufaktur i handlu wewnętrznego; sekretarz kollegialny *Włodzimierz Kudrjawcow*, z departamentu różnych podatkow i poborow; 10tej klasy *Paweł Hrediakow*, z departamentu podskarbstwa Państwa; senacki rejestrator *Jan Prochorow*, z departamentu różnych podatkow i poborow; Kancelarysta *Alexy Potkow*, z departamentu robot górniczych i solowych; *Gustaw Hrabia Fersen*, z departamentu różnych podatkow i poborow.

— CESARZ JEGOMOŚĆ *d. 6 marca r. t.*, na doniesienie Główno-zarządzającego Departamentem pocztowym, naywyżey rozkazać raczył, pocztmistrzowi obwodu tyfliskiego, kollegialnemu assesorowi *Djaczekowowi*, zostawić rangę, bez przykładu dla drugich — a przez wzgląd na jego rangę przeniesić do *Kamieńca-Podolskiego* na Pocztmistrza Gubernialnego. (Ranga assessora kollegialnego, dana jest *Djaczekowowi*, przez ukaz 20 września 1829 roku, z zastrzeżeniem, ażeby w Gruzji służył lat trzy.)

— CESARZ JEGOMOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, na przedstawienie Izby Skarbowey Archangielskiej, *d. 14 lutego*, naywyżey rozkazać raczył: dla większey ulgi włościanom gubernii Archangielskiej, w odbywaniu powinności rekruckiey, dozwoleć przyjmować od nich do skarbu, dla policzenia w przyszłych naborach, pieniądze, po 1000 rubli za człowieka, na ośnośnie naywyższego ukazu z dnia 9 września 1820 roku.

— Mistrza obrzędow, rzeczywistego radcę stanu, *Jusupowa*, z przyczyny służby jego w kapitule orderow rossyyskich, uwolnić od obowiąz-

ków urzędnika do osobnych poleceń w Ministerium spraw wewnętrznych.

— Ukazy Rządzącego Senatu, ogłoszone w ostatnim, 11 Nrze, Gazety Senackiey:

1) *D. 2 marca 1831*, z 1go Departamentu, o sposobie wypełnienia naywyższego ukazu 1 stycznia 1831 roku, o wprowadzeniu do gubernii Białoruskich, Urządzenia o guberniach i zaprzestaniu działań Statutu Litewskiego. W rzeczy tey naywyżey rozkazano: 1) Sprawy, teraz odbywające się, kończyć na ośnowie Statutu Litewskiego. 2) Sprawy, nowo zaczynające się w miejscach sądowych, sędzić podług praw ruskich; a gdy znajdą się przypadki, na które w prawach naszych żadnych nie ma postanowień, wtedy o nich przedstawiać do Rządzącego Senatowi na rozwiązanie.

2) *D. 6 marca 1831*, z 1go Departamentu, o wydaniu służącym policyjnym pomocy przy budowaniu domow.

3) *D. 6 marca 1831*, z 1go Departamentu, o zdjeciu z Anglika *Daina*, natożonego nań użyskania gildyynych i innych powinności, z rzeczy dostarczenia w 1825 roku, dla administracyi czarnomorskiej wyłakow, i o dozwoleniu mu przygotowywać je bez opłaty powinności na czas przyszy.

4) *D. 7 marca 1831*, z 1go Departamentu, o tém, że względem lat osob wybieranych do obowiązkow obywateli miejskich, należy trzymać się 49go artykułu mieskiego postanowienia.

5) *D. 7 marca 1831* roku, z 1go Departamentu, o ogłoszeniu prawideł, ułożonych przez P. Ministra Skarbu, względnie handlu z Odessy ku granicy Mołdawii i o dalsz.

6) *D. 10 marca 1831* roku, z 1go Oddziału 5go Departamentu, o trzech włościanach obywatelskich, skazanych na kaźń, za uczęstnictwo w przepuszczeniu ludzi bez kwarantannowego oczyszczenia, w czasie choroby cholery.

7) *D. 10 marca 1831*, z 1go Departamentu, o zaleniu wszystkim Izbom Skarbowym, ażeby dzieci odstawnych żołnierzy, sędzonych po zamieszkanu oycow ich na dawniejszych obrębach ziemi wiedzy udziałowey, liczyły do popisu podusznego.

8) *D. 11 marca 1831*, z Połączonego Zebrańia pierwszych trzech Departamentow, o ssyłaniu do Syberyi na zaludnienie z woli obywateli włościan wyrokiem sądowym obwinionych, mających wieku wyżey lat 50ciu.

9) *D. 12 marca 1831*, z 1go Departamentu, o prawidłach dodatkowych dla przesiedlenia skarbowych włościan.

10) *D. 12 marca 1831*, z 1go Departamentu, o tém, ażeby rewizyą rachunkow Dworzańskich Zgromadzeń Deputacyynych, z użycia poboru na prywatne powinności włościan obywatelskich, zacząć od 1829 roku.

11) *D. 13 marca 1831*, z 1go Departamentu, o środkach strzymania zestanych do ciężkich robot od nowego uciekania od takich robot, do których nie są używane taczki. (G.S.)

FRANCYA.

Paryż dnia 11 marca.

Postanowienie królewskie z dnia 1 marca; poprzedzone obszernym raportem, przepięwie ma-

rynaree króleskiej nową organizacją, którą rada admiralicyjna i ministerjum osądziły za lepiej przystosowaną do potrzeb służby. Układ podany różni się od organizacji teraźniejszej w punktach następujących: ustanawia nowy stopień wyższych oficerów, pod imieniem kapitanów korwetowych; znosi stopień kapitana fregaty 2giej klasy, a na ich miejsce ustanawia poruczników okrętowych; modyfikuje warunki do podniesienia w rangach, a do niektórych rang odmienia proporcją pomiędzy wyborem i starszeństwem; nakoniec ustanawia zasób rezerwy dla oficerów ieneralnych. Do tego rapportu i postanowienia przyłączone są różne inne postanowienia teyż daty, podane do wykonania: przez pierwsze, umieszczeni są w zasobie rezerwowym, wice-admirałowie hrabia *Rosily-Mesres*, hrabia *Missiessy*, markiz *Sercey*, hrabia *Augier*, i kontr-admirał *Duranteau*; przez drugie postanowienie wnieśli są na stopień wice-admirałów, kontr-admirałowie *Jurien*, *Lagraviere*, *Bergeret*, *Ducampe*, *Rosamel*, a do stopnia kontr-admirałów kapitanowie okrętowi *Cuvillier*, *Arnoux* i *Hugon*; trzecim postanowieniem mianowanych jest 46 kapitanów korwetowych i 18 poruczników okrętowych; przez czwarte postanowienie, pewna liczba oficerów wyższych i innych urzędników marynarki uznana za mających prawo do uwolnienia ze służby; nakoniec piąte urządzenie obwieszcza, że wielka liczba ozdób Legii honorowej przyznana jest dla marynarki. Admirał *Duperré* otrzymał ozdobę wielkiego krzyża, również i wice-admirał *Jacob*; PP. *Rigny*, *Grivel*, *Mallet*, *Durand*, *Linois*, *Rousin*, są mianowani wielkimi urzędnikami; wielu kapitanów okrętowych, komandorów, urzędnikami; nakoniec krzyże są rozdane pomiędzy różne stopnie.

— P. *Roman* wybrany jest członkiem akademii sztuk pięknych, na miejsce P. *Lesueur*, jednego z członków sekcji rzeźbiarstwa.

— Mianowani są kawalerami Legii honorowej, pod dniem 16 lutego i 4 marca: PP. *Damoulin*, redaktor gazety *Constitutionel*; *Desseriés*, inżynier kopalni; *Gervoi* także; *Henryk Fonfrède*; *Bert*; *Thierry*; *Fontan*; *Dittmer*; *d'Epany*; *Beuchet*, redaktor naczelny dziennika księgarstwa; *Delacroix*, malarz; *Sigalon* także; *Reicha*, professor szkoły króleskiej muzycznej; *Fétis* także; *Etienne*, członek instytutu; *Jouy*, także; *Amaury-Duval*, także; *Amar*, jeden z konserwatorów biblioteki mazaryńskiej.

— Minister spraw wewnętrznych zadebował przedmioty: 32 posagów, które mają zdobić Ark Gwiazdy, oraz programata płasko-rzeźby wielkiego gzymsu tego pomnika. Ark ten, poświęcony sławie Francji i wojsk francuzkich, posągi wyobrażać będą miasta najważniejsze królestwa pod względem sztuk, handlu, nawigacji i woyny. Płaskorzeźba wyobrażać będzie wyście i powrót wojsk francuzkich. (J.d.S.P.)

ANGLIA.

Londyn dnia 4 marca.

Izba Niższa.

Reforma parlamentowa.

Posiedzenie dnia 2 marca. Lord *Russel*, w odpowiedzi na pytanie P. *Campbella*, twierdzi, że ma zamiar przedstawić plan reformy, we trzech oddzielnych billach, jeden dla każdego królestwa, z których się składa Wielka Brytania.

P. *Hume*, zabrawszy głos potem, powiada, iż, jako reformator radykalny, obowiązany oświadczyć, że projekt izbie przedstawiony, przewyższył wszelkie jego nadzieje. Cięsz się, rzekł, widząc, iż ministerjum dopełniło wyśmienicie obietnic swoich, a tym chętnie kwapię się z oświadczeniem swojej zgody, iż nie dawno jeszcze, byłem przymuszony oświadczyć się przeciwko niemu, względem dwóch zasad non-interwencji i reformy w wydatkach administracyjnych. Miło mi, iż rząd się wstrzymał od dotknięcia kwestyi względem trwałości parlamentu i tajemnego wotowania: Dobrze uczynił, usuwając to wszystko, co-

kolwiek mogłoby zrobić zawadę na przedsięwziętej drodze. Jestem przekonany, że w ogólności przyjaciele reformy będą zadowoleni; tuszę nawet, że, gdy, za przystąpieniem do szczegółów, nastąpi się iaki zarzut godny uwagi; ministerjum tyle ma rozsądku, iż nie będzie nań głuchem. Między zarzutami, na ostatniem posiedzeniu czynionemi, wszystkie prawie wymierzone były przeciwko zasadzie reformy w ogólności, nie zaś przeciwko planowi, złożonemu w Izbie. Podniosły się okrzyki, rzekł mówca, przeciwko zmniejszeniu liczby członków Izby niższej; rzecz zaś jest największej wagi, żeby izba odpowiedziała celowi swojemu; gdyby nawet liczyła pięćset tylko członków, dosyć byłoby i tego, i spodziewam się, że kiedyś to nastąpi.

P. *Shelley*, reprezentant zbutwiełego miasteczka, sprzeciwia się reformie, i bierze pochop z deklaracji P. *Hume*, iak gdyby ta wynikała od samego ministerjum, i oświadcza, że proponowana dopiero odmiana jest tylko pozorną, istotnym zaś celem jest całkowite obalenie konstytucyi.

P. *Baring-Ward* mówi także przeciw projektowi, którego pierwszym skutkiem, podług niego, będzie pomnożenie wpływu izby, wpływu, który i tak wydaie mu się nader inż znacznym. Izba stanowi wszystko, powiada, a ministerjum nie zgoda, a przynajmniej bardzo mało; a to jest niezawodna, bądź na czele ministerjum znajduje się lord *Grey*, iak dzisiaj, bądź sir *R. Peel*, którego w krótkce uyrzec tu spodziewamy się. Z resztą, mówi daley, gdybyśmy mogli mieć nadzieję, że po tej odmianie, iakkolwiek jest niebezpieczna, nasz systemat wyborczy będzie dostatecznie ustalonym, moglibyśmy się pocieszyć z tego; ale chociaż mówią o stałości, wierzyć temu nie możemy, i odchwili oparcia się na ludności, wypadnie robić odmiany tyle razy, ile ta ludność miejsce odmieni. Rzecz więc oczywista, że na wielu punktach okazuje się dążność do przenoszenia się, i że to z wielką następną szybkością. Daleki iestem od nadziei ku reformom, skoro mię przekonują o ich potrzebie: lecz mię doświadczenie nauczyło, że te reformy są nayszyteczniejsze, które z mniejszą następną wrzawą. W izbie wyższej, naprzykład, czyliż nie zaszła istotna reforma, gdy liczba iey członków we dwójnasób dziś przewyższa tę, iaka była przy wstąpieniu na tron Jerzego III? Z takiego powiększenia przenikły w to zgromadzenie popularne uczucia.

Wielu innych członków zabierało głosy w podobne treści, to iest, iż nie śmieją oświadczyć się przeciw reformie, ale w szczegółach zbijaia wszystkie części projektu.

P. *Macauley*, przeciwnie, broni więcej zasad reformy, aniżeli projektu ministrów. On jeden ośmiela się iawnie rozbiierać tę rzecz i zastanawiać się: czy odmiany są pożyteczne, nie zaś czy są odpowiedne konstytucyi angielskiej za czasow *Edwarda Igo*.

P. *Hunt* pochwała chęci ministerjum, ale powstaje na szczupłe uczestnictwo zostawione ludowi, który P. *Macauley* nazywa motłochem; spodziewa się on, że gdy nie daia temu motłochowi prawa uczestnictwa, przynajmniej pośrednio, w stanowieniu praw, będzie uwolniony od surowych dla niego skutków prawa, od podatkow i służby w milicyi.

Sir *C. Wetherell* zbija wnioszek wdługiey mowie, obfitey w żarciki, i przez półgodziny przemnie całą izbę powszechną wesotością.

Posiedzenie zakończyła mowa zupełnie odmiennego charakteru, w której sir *T. Denman* przebiega wszystkie zarzuty przeciwników reformy i zbija one z wycięzko.

— Komitet izby niższej ogłosił za nieważny wybor P. *O'Gorman Mahon*, z powodu korupcyi wyborow.

— Ostatnie wiadomości z hrabstwa *Méath* bardziej są zaapakaiające; główni sprawcy rozruchow zostali niewięzieni, a spokojność przywrócona w kraju. (J.d.S.P.)

Posiedzenie dnia 3 marca. Lord *J. Russel*

wniość o złożeniu dokumentów służących niektórym miastom. Wniosek ten został przyjęty po dyskusji; w ciągu której *sir J. Hardinge* nazwał rewolucyjnym plan reformy przez gabinet proponowany. Gdy *P. Hobhouse* zwrócił uwagę na to wyrażenie, *sir Henry* odpowiedział, iż umyślnie użył wyrazu *rewolucyjny*, będąc tego mniemania, że środek ten pociągnie za sobą upadek korony z królewskiego czoła; nie wątpi przytém, ażeby nie umieszczono rychło w projekcie rozporządzenia, dozwalającego nie posyłać billow do drugiej izby.

Ważęcy się spory nad zasadą rzeczy w rozbiórce będącej. PP. *G. Bankes* i *Baring* powstają przeciw środkowi, bronią zaś go *P. R. Hobhouse* i markiz *Tavistock*.

Lord *Palmerston* zbiis argumenta przeciwników planu ministerialnego. Wykazawszy naprzód nieugiętość z jaką naród angielski trzyma się swoich instytucyj, twierdzi, że gdy opinia publiczna jednogłośnie domaga się zmiany tych instytucyj, musi znajdować się w systemacie iaka wada, na której zarządzenie parlament obowiązany szukać lekarstwa. Przeciwny postępowania sposób jest niepodobieństwem, a upadek ostatniego ministerium najo czewistszym jest tego dowodem: opozycyi swoiey względem opinii publiczney winno to ministerium swój upadek, a taż sama opinia wsparła nowy gabinet w środkach, za pomocą których potrafił przywrócić Anglii i Irlandyi spokójność, której doznają obecnie w porównaniu z położeniem, w iakiem znajdowały się w miesiącu listopadzie roku przeszłego. Siła, z jaką opinia publiczna oświadcza się dopiero za reformą ogólną, wynika iedynie z opozycyi bezustannej cząstkowym i umiarkowanym reformom, które na tém miejscu podawane były. Przed trzema laty, gdy niektóre zbutwiałe miasta oskarżone zastały, iedliiby ministerium przyjęło za zasadę pozbawić ie przywileiu obieralności i przenieść go do wielkich miast rękodzielnich, i nadal podobnie w równych zdarzeniach postępowało, reforma dokonałaby się stopniowie, i nie znaleźlihyśmy się w konieczności użycia tey, iaką dziś ministerium przedstawia.

Nieprzyjaciele wszelkiego ulepszenia nazywają ten środek rewolucyjnym! Nikt bardziey nad mówcę nie jest ochoczym do wspierania prawdziwych obrońców naszych instytucyj, i iedli on popiera reformę projektowaną, czyni to dla tego, iż jest zdolna poprawić wady konstytucyi naszej, wydoskonalić iey mechanizm, i ugruntować trwałość. Biorąc tę rzecz pod bezstronną rozważę, niepodobna nieprzyznać, iż obecny systemat reprezentacyi naszej pięć głównych ma ustérków: 1) osoba poe dyńcza może mianować członków izby; 2) nayohydnieysze przekupstwo panuje równie w wielkich, iak małych miastach; 3) wielkie miasta handlowe i rękodzielnicze pozbawione są reprezentantów, co jest przyczyną nie małych dla nich straty; 4) wybory nadzwyczajne są kosztowne; 5) przywilej obieralności nierówno między niższymi jest rozdzielony. Projekt podany tym wszystkim nadużyciom zapobiega.

Mówiono, że dotychczasowy systemat tę miał za sobą korzyść, iż otwierał do parlamentu drogę ludziom z talentem, którzy bez miasteczek zamkniętych, nie miałiby żadnego sposobu do weyścia; ale nie odejmując przywileiu tym miasteczkom, iakże nadamy go wielkim miastom? Wypadłoby więc pomnożyć liczbę członków izby; a ta liczba i dopiero nader jest znaczna. Mylnie upatrują w podawanych środkach na korzyść miast, dążność do zmięszania arystokracji z klasą średnią. Dostojny lord z żalemby widział odmianę, ktoraby zmierzala do zmięszania dla tych pobudek dobrego postępowania i przywiązania z szacunkiem pojęzonego, a dla pierwszych sprawiedliwego wpływu i słuszney władzy; ale spodziewa się uyrzec zmniejszony i zniszczony haniebny wpływ, iaki przekupstwo wywiera na stosunki, zachodzące między bogatym a ubogim, zależność krzywdującą ubożego wyborcy od dostatniego iego patrona, nareszcie tę demoralizacyą publiczną, dążącą do zerwania wszystkich węzłów, bez których społeczeństwo miejsca

mieć nie może. Lecz główną zaletą projektu jest to, że on utworzy związek między rządem a klasą średnią, obudzi w niej interessowanie się o administracyą spraw publicznych, które przez tak długi czas były dla niej obcemi. Dostojny lord kończy nalegania o gruntowne rostrząśnienie ze strony izby projektu podawanego, i wynurza nadzieię swoię, iż ten przyjęty zostanie.

Sir Robert Peel w długiey mowie, odpowiadając dostojnemu lordowi, stara się zbiisć kolejno wszystkie iego twierdzenia; w przedmiocie podanym pod rozważę izby widzi iedynie narzędzie, którego używają dla utrzymania się przy władzy, i nie może przystać na środki, które, podług słów samegoż lorda, zmierzają głównie do przeobrażenia izby; sprzeciwia się im: bo one nie mogą bydz stanowczemi, lecz tylko są poprzednikami szkodliwszych ieszcze nowości. Zastanawiając się pod względem prawa nad podanym projektem, mówca zapytuje: iakim sposobem może on pozbawić przywileiu obieralności tak znaczne opłacaających podatek, wzięwszy wprzód za prawidło, że podatki bez zezwolenia całego narodu stanowione bydz nie mogą? Twierdzi, że ogólnem dążeniem wyborów w miasteczkach zamkniętych było wysyłanie na parlament ludzi z talentem, którzy bez nich nigdy do niego nie wesli. *Gunning*, lord *Nord*, *J. Townshend*, *Burke*, *Flood*, *Pitt*, *Fox*, lord *Grenville*, markiz *Vellesley*, *Perceval*, lord *Plunkett*, *Canning*, *Wyndham*, *Horne*, *Huskisson*, *Brougham*, *Sir S. Romilly*, lord *Castlereagh*, *Tierney*, *Sir W. Grand*, lord *Grey* i ostatni lord *Liverpool*, tą drogą, wystąpili w zawód prawodawczy, a trzey tylko z nich wybrani z hrabstw później zostali. (d. c. n.)

London dnia 11 marca.

Na posiedzeniu izby niższej d. 9, lord *John Russel* otrzymał nakoniec upoważnienie do wniesienia bilu o reformie parlamentu. Nie przystąpił do podziału, gdyż trzech tylko członków oświadczyło się, że będą się opierali temu środkowi. Zgodzono się iednakże, że drugie czytanie trzech tych bilów, odnoszących się do reprezentacyi Anglii, Szkocyi i Irlandyi, nie będzie miało miejsca iednegoż dnia, ale, że projekta, tyzące się Szkocyi i Irlandyi będą roztrząsane na posiedzeniach osobnych. Pomiędzy mówcami, którzy naywięcej na tém posiedzeniu mówili przeciw projektowi, byli PP. *Goulbourn* i *Courtenay*, obadway członkowie administracyi poprzedzającej. Lord *John Russel*, rozważywszy w ostatniey mowie wszystko to, co było mówiono przeciwko temu środkowi, oświadczył podziwienie swe nadtém, że w rozprawach tak wielkiej ważności, połowa, iedli nie trzy czwarte tych, co się opierali reformie, nie znaleźli na wszelki zarzut, inney ucieczki, tylko do osobistości.

— Rozprawy, do których wnioszek lorda *J. Russel* dał powód w izbie niższej, stawia dwie szczególności bardzo ważne: dwaj deputowani tylko z hrabstw powstawali przeciwko wnioskowi ministerium, kiedy członkowie, wybrani na ostatniey elekcyi powszechney z wiosk targowych, na które się nowo zgodzono, ażeby mianować miastami rządowymi, oświadczyli się przeciw środkom ministerium.

— *P. C. W. Wynn*, sekretarz stanu wojny, oświadczywszy się na posiedzeniu izby d. 4 przeciwko reformie parlamentu, wniesionej przez ministerium, osądził sobie za powinność podać się do uwolnienia, co też zostało przyjętém. Niewiadomo ieszcze, kto będzie iego następcą, iedni wskazuje *P. Hobhouse*, drudzy lorda *Nugent*.

— *Sir R. Peel* oświadczył, iż nie będzie czynił żadnego oporu przeciwko reformie.

— W ciągu rozpraw o reformie w izbie niższej, 37 mówców dotąd było za projektem; z tey liczby 13 reprezentantów z hrabstw, 17 z miast otwartych, 4 nominowanych przez parów i 5 przez członków izby niższej; liczba mówców przeciw projektowi jest 36, z których 2 reprezentantów hrabstw, 6 z miast otwartych, 19 miano-

wanych przez parów i 9 przez członków izby niższej.

— Z liczby gazet, wydawanych w Londynie, 30 jest za reformą, a 6 przeciw reformie; z gazet wewnątrz kraju, ile można dotąd o tem sądzić, 54 jest za, a 7 przeciw; 27 innych można by uważać za neutralne, iednakże 22 z nich jest raczej za tym środkiem, iak przeciw niemu.

— Według gazety *Sun*, pólkownik *Evans* oświadczył na zgromadzeniu, w *Westminsterze* pod prezydencją P. Fr. *Burdett*, iż on przybył nie dawno z hrabstwa *Sussex*, gdzie tysiące ludu było w gotowości ruszenia do stolicy, w przypadku, iżebby ministrowie nie dokazali przyjęcia bilu o reformie.

— W liście iednym z *Dublinu* pod 3 marca donoszą, że uktad reformy, wniesiony przez ministrów, znalazł tam pochwałę wszystkich stronnictw.

— Piszą z *Liverpoolu*, że w biegu tygodnia przeszłego, 618 gazet podano ciekawym w klubie handlowym, i że dnia iednego liczba czytelników zebrała się do 1500.

— Adwokat *Sheil* został mianowany członkiem na parlament z *Milborne-Port* w *Irlandyi*.

— Wielkie przyzodobienia gotują w pawilonie królewskim w *Brighton*, co daie powód do myślenia, że NN. K.K. II. mają zamiar ieszcze tam długo zabawić.

— Gazety nowoyorkskie pod 17 lutego donoszą z *Vera-Cruz*, że ienerał *Bravo* pobit, d. 2 stycznia, pod *Ciudad-de-los-Bravos*, woyska ienerałów *Guerrero* i *Alvarez*.— Dawniejszy prezydent *Peru*, ienerał *Lamar*, umarł w *Kartagenie*; odbył on pod *Washingtonem* całą wojnę za niepodległość Ameryki-Północney. (*J.d.S.P.*)

OGŁOSZENIE.

Cesarska Akademia Nauk w St-Petersburgu wzywa wszystkie osoby wewnątrz Państwa, mające dawne lub nowsze monety wschodnie, a chcące ie sprzedać, ażeby się adressowały, albo prosto do Akademii, albo do iey Członka, Pana Rzeczywistego Radcy Stanu *Frähna*. Wszystkie te monety, których nie dostacie w Gabcinecie Akademickim, będą kupione po cenie odpowiadającej stopniowi ich ważności lub rzadkości, a mianowicie: za monety złote dano będzie do połowy wyżej od ich metalicznej wartości, za srebrne we dwocie, a nawet i w dziesięcioro, a za miedziane od 1/2 do 5 rubli assygnacyami. W zdarzeniu, iżebli przysłane monety albo wielka ich część okażą się niepotrzebnymi dla Akademii, P. Akademik *Frähn* ochoczo oświadcza się wskazać ich właścicielom inne środki do sprzedaży, albo komunikować im potrzebne wiadomości o Monarchach i latach, do których one się odnoszą, również, iak o ich ważności i rzadkości. (Przysłane.)

Podrady.

z Od Grodzieńskiej Skarbowey Izby ogłasza się, że na dostawę zapasow i materyałow na utrzymanie wojennych łazaretow, założonych w miastach: Brześciu Litewskim, Słonimie, Lidzie, Kobryniu i Wołkowysku, naznaczają się targi, w tey Izbie przyszłego miesiąca czerwca 1 dnia. Dostawa takowa ma bydź zostawiona z pierwszeństwem różnym osobom podług niżej następujących oddziałow, tak iżby przedmioty każdego osobnego oddziału były wzięte przez iedną oddzielną osobę, a mianowicie:

Oddział 1) Za pud: pszennych bułek, miedu patoki, mąki owsianej, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, smoleńskich, iaglanych, za pud: srodu ięczmien-

nego, grochu, siemienia konopnego, ięczmieniaczyszczonogo, patoki cukrowej.

Oddział 2) Za pud: mięsa wołowego, baraniego, masła, oleiu makowego, orzechowego, oliwy: pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny, za pud: stynki suszonej, za sztukę; kur bitych.

Oddział 3) Za wiadro: kwaszonej kapusty szarej, ówikły kwaszonej, za pud: cebuli zielonej, rzepkowatej, chrzanu korzeni, włośzczyzny świeżej; za funt pieprzu czarnego, za pud: marchwi w korzeniach, gorczycey albo nasion gorczycznych za funt, czosnku za pud, chmielu za funt; jagod świeżych: berberysu, winogron niedoyrzałych, wiszeń, brusznic, malin, porzeczek, żurowin; za czetwieć, soku cytrynowego za sztof: jagod iadłowcowych; za pud, za funt: herbaty zwyczajnej, maykonu, szałwii.

Oddział 4) Za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, zbożowego, wina reńskiego, portweynu; zbiteniu za szklankę.

Oddział 5) Mleka krowiego za wiadro; iay kurzych za sto.

Oddział 6) cukru melisu za funt, za pud: mydła twardego, świec łoiowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1, N. 2, N. 3, nici: białych, szarych; smoły czarnej, żywicy za pud, tytuniu w liściach za funt; za rezę papieru do pisania: białego, szarego kartuzowego, bibuły; galasu, za funt, atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsich za sto; owsa za czetwierć; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otręb pszennych; szpilek mosiężnych za sto; tasim płociennych za arszyn; trun za sztukę, psiey skórki białej, wienikow brzożowych za sto, mioteł brzożowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki; szarpi za pud, igieł za sto; piiawek żywych za sztukę; węgli brzożowych za czetwierć; flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

Oddział 7) Za sążeń drew: iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z iadłowemi.

Oddział 8) Pobielenie miedzianych naczyń za pud.

Oddział 9) Za pranie brudnej łazaretowej bielizny; za parę pończoch: nicianych, wełnianych, od sztuki, fartuchow, szlafrokow pikowych, nawleczek na poduszki, siennikowych, firanki do łózek, bandażow, ręcznikow, kosynek, serwet, kaftanow kucbauiowych, obrusow, gatek, szlafrokow kanifasowych, szlafmyc, koszól, przostieradeł, podkołderkow, szlafrokow sukiennych, kaftanow kanifasowych, koszul na wzrost człowieka, kompresow i chustek do nosa.

Zresztą gdy nie będzie dostatecznej liczby żądających, kilka oddziałow albo i cała dostawa łazaretu może bydź oddana iedney osobie na iednoroczny lub dwuletni czas.

Życzący przyiąć takową dostawę ze zniżeniem średnich w Gubernii w miesiącu maju tego roku sprawkowych cen, mogą przybyć na wyżej wymieniony termin do Grodzieńskiej Skarbowey Izby z dowodami praw swoich na wchozdenie w podrady i dostatecznemi prawnomi ewikcyami. Sekretarz Łoba Słohiński. (245)

Wilno dnia 27 Marca v. s. 1851 roku.

Ostrzeżenie.

1 Niżej podpisany jako stryjeczny brat po zeszłym s. p. Teofilu Komarze Rotmistrza Wileńskiego przez niniejsze zawiadomiam prawych successorów WW. Michała brata i Kasyldę siostrę Moszyńskich ażeby dla objęcia sukcesyi i ułożenia się z kredytorami przybywali do miejsca mieszkania zeszłego Teofila Komara, to jest: w Gubernią Wileńską w Powiat Oszmiański do miasteczka Zabrzezia, oraz żeby w żadne układy z Tomaszem i Józefem Paszkowskiemi jako nieprawie przez się sformowane testament mającemi nie wchodziłi, tychże successorow Moszyńskich ostrzegam, i niniejsze zawiadomienie podając do Kurjera Litewskiego własnoręcznie podpisuję. Dat roku 1851, mca marca 17 dnia.

Felix Komar Sędzia Graniczny Powiatu Oszmiań.

2 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Rząd ten na prośbę Prokuratora interesow XX. Karmelitow Bosych Litewskiej prowincyi X. Eugeniusza Jasińskiego, na mocy Królewskich przywileiow i istujących praw, ustanowił: w miasteczku Antoleptach, położonem w Wilkomierskim powiecie, do XX. Karmelitow Bosych przynależnym, targi po dwa na tydzień i 8 iarmarkow w roku, a mianowicie targi w poniedziałki i szrody co tydzień; a iarmarki w dniach niedzielnych, iakoto: *pierwszy* po świętym Janie Chrzcicielu; *drugi* po s. Bartłomieju; *trzeci* po s. Marcynie; *czwarty* po Gromicznicy; *piąty* po Nowym Roku; *s szósty* po s. Annie; *siedmi* po Symona i Judy Apostołów i *ósmy* na czwartym tygodniu Wielkiego Postu; o zaprowadzeniu takowych targow i iarmarkow dla powszechney wiadomości niniejszém ogłasza się. Marca 24 dnia 1851 r.

Asessor Józef Szulo.
Sekretarz Kowalenok.

3 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w majątności Muśnikach w powiecie Wileńskim dziedzictwa Alexandra i Xawerego braci Podberekich za Remisą Sądu Głównego odbywający się zbliżywszy ku konkluzyi czynności swoje ustanowiony w takowey konkursowey sprawie oczywisty dekret postanowił w dniu 5o idącego dopiero miesiąca marca na miejscu swego Sądownictwa w Muśnikach zapromulgować dla wystuchania kłórego, interessowane w tym konkursie strony teuzé Sąd wzywa.

Jan Biegański Podkomorzy i Kawaler.
Jan Jankowski Prezydent Ziemski Telsz.
i Kawaler.
Józef Hoppen Prezydent Ziem. Wilkom.
Regent Jan Jachimowicz.

P o d r a d y.

3 Od Komissoryatskiego Departamentu Ministeryum Woennego objawia się, że na dostawienie potrzebnych niżej wspomnianym Komissoryatskim Komissyom i Komissyonierstwom dla obmundurowania Woysk na termin 1852 roku rzeczy wskazanych z onychże do tych miejsc dostawką, naznacza się w nich targ, a potym za trzy dni przetarg, a mianowicie:

Do Kommissyi St. Petersburgskiej: Płótna flamskiej, o gwardyyskiego 42,836 arszyn., armieyskiego 199,433 arszyny., płótna na koszule dla gwardyi 192,229 ar., armieyskiego 1,537,102 arsz., podkładkowego 1,842,189 ar., workowego 728 ar., rawenduku 72,567 ar., tasiemek żółtych dla naszywania 15,000, sukna włóściańskiego 47,332 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami: gwardyyskich huzarskich 491 par, kozackich 566 par, piechotnych 21,657 par., armieyskich piechotnych 206,008 par, niefrontowych 7,863 par, krótkich kawaleryyskich 13,898 par, przyszew do bótow: kirasierskich 2,024 par, niefrontowych 2,514 par, podnoskow do trzewikow 3,000 par, patrolaszow gwardyyskich 3,927, armieyskich 10,559, ładownic 464, ładownic artyleryyskich 1,113, pasow do ładownic 4,559, bębnowych gwardyyskich 13, armieyskich 181, portupieiw iegierskich 5,499, futerałow na zamki piechotnych 12,385, pasow karabinowych piechotnych 14,492, futerałow dekielowych piechotnych 14,492, pasow iegierskich rancowych 5,755, skór do spodeń 1,473, do maytek 1,170, giwerow szytych 18,411, flasz piechotnych 18,694, półszubkow woienno-robocznych 2,798, arezantatskich 313, rękawic woienno-robocznych 16,614 par, arezantatskich 2,103 par, rękawic wełnianych 6,454 par, półbutow 1,557 par, siodeł kirysyerskich gwardyyskich 733, wyłakow 54 i nakrywek skurzanych do polnikow 54.

Do Kommissyi Moskiewskiej: płótna flamskiej gwardyyskiego 4,792 arsz., armieyskiego 175,308 arszynow, płótna na koszule armieyskiego 1,403,614 ar., podkładkowego 1,552,758 arsz., workowego 5,105 ar., rawenduku 57,964 arsz., tasiemek żółtych dla naszywania 20,000 ar., sukna włóściańskiego 30,414 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami armieyskich piechotnych 184,172 par, niefrontowych 2,701 par, krótkich kawaleryyskich 15,034 par, przyszew do bótow niefrontowych 846 par, podnoskow do trzewikow 5,500 par, patrolaszow 9,941, ładownic 365, ładownic artyleryyskich 672, pasow do patrolaszow 5,081, do bębnow 109, protupieiw iegierskich 5,587, ułańskich 243, huzarskich 971, połunagaliszcz do spodeń piechotnych 9,941, kawaleryyskich 1,455, pasow karabinowych piechotnych 9,941, futerałow na zamki piechotnych 9,941, kawaleryyskich 25, pasow iegierskich rancowych 6,067, do huzarskich taszek 8,637, giwerowego skórzanego przyboru 1,024, giwerow szytych 17,498, manierek piechotnych 12,868, półkożuszkow woienno-robocznych 1,244, rękawic woienno-robocznych 7,456 par, rękawic wełnianych 2,456 i potnikow 246.

Do Kommissyi Wileńskiej: płótna flamandzkiego gwardyyskiego 77,951 arsz., armieyskiego 382,950 arsz., płótna na koszule gwardyyskiego 532,688 ar., armieyskiego 2,732,411 arsz., podszewkowego 3,643,374 ar. workowego 11,843, parusiny 85,053 arsz., tasiemek żółtych do naszywania 50,000 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami: gwardyyskich huzarskich 2,055 par, kozackich 2,714 par, piechotnych 58,749 par, armieyskich piechotnych 357,775 par, niefrontowych 20 par, kawaleryyskich 55,320 par, przyszew kirysyerskich 4,526 par, patrolaszow gwardyyskich 5,615, armieyskich 22,204 ładownic 5,224, ładownic artyleryyskich 1,834, sapernych 720, pasow do ładownic 8,044, bębnowych gwardyyskich 26, armieyskich 167, portupieiw iegierskich 8,571, ułańskich 1,080, huzarskich 1,297, futerałow na zamki piechotnych 26,498, kawaleryyskich 4,028, pasow karabinowych piechotnych 28,594, kawaleryyskich 224, futerałow dekielowych piechotnych 28,594, kawaleryyskich 463, pasow iegierskich rancowych 9,201, do huzarskich taszek 24,174, połunagaliszcz do spodeń 1,530, do maytek 7,816, giwerowego skórzanego przyboru 1,268, giwerow szytych 46,492, manierek piechotnych 38,852, siodeł kirysyerskich

gwardyjskich 2,868, woyłaków 5,917, i nakrywek skurzanych na potniki 2,201.

Do Kommissyi Woronezkiej: Armiejskich rzeczy: płótna flamskiego 50,470 ar., płótna na koszule 561,228 ar., podszewki 628,255 ar., workowego 5,160 ar., parusiny 67,532 ar., tasiem żółtych na naszywkę 10,000 ar., sukna włościańskiego 3,722 ar., butow z całym przyborem i podeszwami, piechotnych 70,747 par, nie frontowych 20 par, krótkich kawaleryjskich 24,440 par, przyszew do niefrontowych bótow 4 pary, podnoskow do trzewikow 1000 par, patronaszow 3,125 par, ładownic 2,092, ładownic artyleryjskich 200, pasow do patronaszow 1,840, bębnowych 53, portupieciow iegierskich 1,928, ułańskich 1,172, połunahaliszcz piechotnych 3,125, kawaleryjskich 796, pasow karabinowych piechotnych 3,125, kawaleryjskich 680, futerałow deklowych piechotnych 3,125, kawaleryjskich 796, pasow iegierskich rańcowych 2,299, giwerow szytych 4,848, manierek piechotnych 3,841, półkożuszkow woienno-robocznych 3,024 par, rękawic wełnianych 1,008 par, siodeł kirasierskich 47, i potnikow 1,156.

Do Kommissyi Kazańskiej. Rzeczy Armiejskich: płótna flamskiego 74,117 ar., płótna koszulowego 714,831 ar., podszewkowego 869,154 ar., parusiny 8,902 ar., tasiem żółtych na naszywie 10,000 ar., sukna włościańskiego 10,663 ar., butow z całym przyborem i podeszwami: piechotnych 72,908 par, niefrontowych 676 par, krótkich kawaleryjskich 1,562 par, przyszew do niefrontowych butow 324 par, podnoskow do trzewikow 12,500 par, patronaszow 3,148, ładownic 127, pasow do ładownic 3,148, bębnowych 57, portupieciow iegierskich 3,420, połunahaliszcz piechotnych 3,148, pasow karabinowych piechotnych 3,148 futerałow deklowych piechotnych 3,148, pasow iegierskich rańcowych 3,435, giwerow szytych 4,780, manierek piechotnych 3,590, półkożuchow woienno-robocznych 118, areztantskich 50 rękawic woienno-robocznych 705 par, areztantskich 294 par, rękawic wełnianych 375 par, półbótow 360 par i potnikow 72.

Do Kommissyi Kirowskiej. Rzeczy Armiejskich: płótna flamskiego 170,050 ar., płótna na koszule 1,158,495 ar., podszewkowego 1,295,882 ar., workowego 2,769 ar., parusiny 53,898 ar., tasiem żółtych dla naszywia 15,000 ar., sukna włościańskiego 16,782 ar., bótow ze wszelkim przyborem i podeszwami: piechotnych 158,205 p., niefrontowych 1,610 par, krótkich kawaleryjskich 15,704 par, przyszew do niefrontowych butow 26 par, patronaszow 6,549, ładownic 1,103, ładownic artyleryjskich 202, sapernych 720, pasow do ładownic 2,665, bębnowych 80, portupieciow iegierskich 5,092, huzarskich 672, połunahaliszcz piechotnych 7,269, kawaleryjskich 2,095, pasow karabinowych piechotnych 7,269, futerałow na dekiel piechotnych 7,269, pasow rańcowych iegierskich 3,506, do huzarskich taszek 8,115, giwerowego skórzanego przypasu 745, giwerow szytych 17,552, manierek piechotnych 9,530, półkożuchow woienno-robocznych 1,132 areztantskich 400, rękawic woienno-robocznych 4,128 par, areztantskich 2,352 par, rękawic wełnianych 2,496 par, półbótow 2,880 par, i potnikow 36.

Do Kommissyi Krzemieniczuckiej. Rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 73,217 ar., płótna na koszule 563,837 ar., podszewkowego 636,700 ar., workowego 2,220 ar., parusiny 54,987 ar., tasiem żółtych dla naszywia 15,000 ar., sukna włościańskiego 4,711 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami piechotnych 75,876 par, niefrontowych 526 par, krótkich kawaleryjskich 13,134 par, przyszew do niefrontowych bótow 5 par, podnoskow do trzewikow 1,000 par, patronaszow 2,517, ładownic 1,220, ładownic artyleryjskich 468, rzemieni do patronaszow 1557, bębnowych 48, portupieciow iegierskich 1,755, ułańskich 586, połunahaliszcz piechotnych 2,517, kawaleryjskich 620, futerałow na dekiel piechotnych 2,517, kawaleryjskich 678, pasow iegierskich do rańcow 1,909, giwerow szytych 6,460, manierek piechotnych 3,838,

półkożuchow woienno-robocznych 256, areztantskich 100, rękawic woienno-robocznych 1,410 par, areztantskich 588 par, rękawic wełnianych 750 par, półbótow 720 par, siodeł kirasierskich 195 par i potnikow 506.

Do Kommissyi Baltzkiej Rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 155,735 arsz., płótna koszulowego 1,334,829 ar., podszewkowego 1,551,553 ar., miechowego 2,520 ar., parusiny 135,413 ar., tasiem żółtych dla naszywia 20,000 ar., sukna włościańskiego 11,314 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami piechotnych 168,455 par, niefrontowych 1,717 par, krótkich kawaleryjskich 37,607 par, przyszew do niefrontowych 17 par, podnoskow do trzewikow 1,000, patronaszow 548, ładownic 2,278, ładownic artyleryjskich 3,035, sapernych 540, rzemieni do patronaszow 2,331, bębnowych 91, portupieciow iegierskich 3,185, ułańskich 1,076, futerałow na zamek piechotnych 6,087, kawaleryjskich 848, pasow karabinowych piechotnych 6,087, kawaleryjskich 448, pasow iegierskich rańcowych 3,578, giwerow szytych 18,164, flaszy piechotnych 8,762, półkożuchow woienno-robocznych 833, areztantskich 100, rękawic woienno-robocznych 4,983, areztantskich 588, rękawic wełnianych 1,739, półbótow 720 i potnikow 1,700.

Do Kommissyi Dubieńskiej, rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 49,722 ar., płótna koszulowego 680,078 ar., podszewkowego 765,209 ar., workowego 6,960 ar., parusiny 113,852 ar., tasiem żółtych dla naszywia 12,000 ar., bótow ze wszelkim przypasem i podeszwą: piechotnych 70,636 par, niefrontowych 10 par, krótkich kawaleryjskich 29,529 par, patronaszow 3,481, ładownic 4,804, ładownic artyleryjskich 168, rzemieni do patronaszow 1,321, bębnowych 25, portupieciow iegierskich 1,416, ułańskich futerałow 1,172 na zamek piechotnych 3,481, kawaleryjskich 2,828, pasow karabinowych piechotnych 3,481, kawaleryjskich 2,136, futerałow na dekiel piechotnych 3,481, kawaleryjskich 2,828, pasow iegierskich rańcowych 1,545, giwerow szytych 11,036, manierek piechotnych 4,444 i potnikow 2,700.

Do Kommissyi Rygskiej, rzeczy armiejskie: płótna flamskiego 61,531 arsz., płótna koszulowego 444,947 arsz., podszewkowego 512,397 arsz., parusiny 25,363 arsz., tasiem żółtych dla naszywania 10,000 arsz., sukna włościańskiego 16,305 arsz., bótow ze wszelkim przyborem i podeszwą: piechotnych 58,746 par, niefrontowych 1,235 par, krótkich kawaleryjskich 2,024 par, przyszew do niefrontowych bótow 22 par, podnoskow do trzewikow 2,000 par, patronaszow 2,373, ładownic artyleryjskich 59, sapernych 540, rzemieni do patronaszow 1,673, futerałow na zamek piechotnych 2,913, pasow karabinowych piechotnych 2,913, futerałow na dekiel piechotnych 2,913, pasow iegierskich rańcowych 2,913, giwerow szytych 5,364, manierek piechotnych 4,188, półkożuszkow woienno-robocznych 735, areztantskich 650, rękawiczek woienno-robocznych 2,943 par, areztantskich 3,822 par, rękawic wełnianych 2,801 par i półbutow 4,680 par.

Do Kommissyi Stawropolskiej, rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 57,887 arsz., płótna koszulowego 377,659 ar., podszewkowego 419,180 ar., parusiny 6,109 ar., tasiem żółtych dla naszywania 5,000 ar., sukna włościańskiego 4,566 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami: piechotnych 52,198 par, niefrontowych 517 par, krótkich kawaleryjskich 1,448 par, przyszew do niefrontowych bótow 5 par, podnoskow do trzewikow 1,000 par, patronaszow 3,225, ładownic artyleryjskich 134, sapernych 29, rzemieni do patronaszow 1,605, bębnowych 34, portupieciow iegierskich 1,749, futerałow na zamki piechotnych 3,254, pasow karabinowych piechotnych 3,254, futerałow dekielowych piechotnych 3,254, pasow iegierskich rańcowych 1,836, manierek piechotnych 4,180, półkożuchow woienno-robocznych 291, areztantskich 50, rękawic woienno-robocznych 1,737, areztantskich 294 par, rękawic wełnianych 692 par i półbótow 360 par.

Do Komisyyi Tyfliskiej, rzeczy armiejskie: płótna flamskiego 120,425 ar., płótna koszulowego 750,728 ar., podszewkowego 806,527 ar., parusiny 11,835 ar., tasiem żółtych dla naszywania 10,000 ar., sukna włściańskiego 1830 ar., bótow z całym przyborem i podeszwami: piechotnych 106,553 par, niefrontowych 537 par, krótkich kawaleryjskich 4,760 par, przyszew do niefrontowych bótow 3 par, patronaszow 11,051, ładownic 4, ładowni artylleryjskich 193, sapernych 180, rzemieni do patronaszow 7,271, bębnowych 151, portupieciow iegierskich 8,258, futerałow na zamki piechotnych 11,231, pasow karabinowych piechotnych 11,231, futerałow na dekiel piechotnych 11,231, pasow iegierskich rańcowych 8,478, manierek piechotnych 13,592, półkożuchow woienno-roboczych 165, rękawic woienno-roboczych 981 par, rękawic wełnianych 327 par i wołakow 1,254.

Do Komisyonierstwa Tobolskiego rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 32,838 arsz., płótna koszulowego 263,762 ar., podszewkowego 516,709 arsz., parusiny 2,240 ar., tasiem żółtych dla naszywania 5,000 ar., sukna włściańskiego 2,831, bótow z całym przyborem i podeszwami piechotnych 32,445 par, niefrontowych 124 par, krótkich kawaleryjskich 846 par, przyszew do niefrontowych bótow 2 pary, trzewikow 6,000 par, do tychże podnoskow 3,000 par, patronaszow 1,500, ładownic 106, rzemieni do patronaszow 1,500, bębnowych 28, pasow iegierskich 1,625, futerałow na zamki piechotnych 1,500, pasow karabinowych piechotnych 1,500, futerałow na dekiel piechotnych 1,500, pasow iegierskich rańcowych 1,625, giwerow szytych 2,310, manierek piechotnych 1,742, półkożuszkow woienno-roboczych 55, aresztantskich 44, rękawic woienno-roboczych 327 par, aresztantskich 260 par, rękawic wełnianych 239 par, półbutow 390 par, i wołakow 72.

Do Komisyonierstwa Irkuckiego rzeczy armiejskich: płótna flamskiego 19,788 arsz., płótna koszulowego 139,904 arsz., podkładkowego 160,326 ar., parusiny 224 ar., tasiem żółtych dla naszywania 2,500, sukna włściańskiego 500 arsz., bótow z całym przyborem i podeszwami: piechotnych 19,902 pary, krótkich kawaleryjskich 376 par, trzewikow 2,000 par, do tychże podnoskow 1,000, patronaszow 910, ładownic 8, rzemieni do patronaszow 910, bębnowych 19, portupieciow iegierskich 1,018, półnałazszow piechotnych 910, pasow karabinowych piechotnych 910, futerałow dekielowych piechotnych 910, pasow iegierskich rańcowych 1,018, giwerow szytych 1,424, i manierek piechotnych 1,066.

Targi na takowe dostawki, iak już wyżej wspomniono, odbywać się będą i ten raz w Komisyyach i Komisyonierstwach, tylko na tę ilość rzeczy, iaka każdemu miejscu potrzebna.

Termin do targu naznacza się:

W Komisyyach: St. Petersburgskiej, Ryskiej, Moskiewskiej i Wileńskiej 8 kwietnia.

W Komisyyach: Kiiowskiej, Krzemieńczuckiej, Woroneskiej, Dubieńskiej i Bałtskiej 27 kwietnia.

W Komisyyach: Kazańskiej, Stawropolskiej i Tyfliskiej 4 marca.

W Komisyonierstwach: Tobolskim i Irkuckiem 15 marca, we trzy dni po targu ma się odbyć w każdym miejscu przetarg, warunki, podług których dostawka ma się odbywać, będą przy targach objawione, a reszta kto życzyć będzie, może i wcześniej o tém się dowiedzieć w Komisyyi lub Komisyonierstwie.

Każdemu się zostawia wolność brać w dostawkę takie rzeczy i taką ilość iaką sam zechce, stosownie do możliwości i środków swoich, lecz nie inaczej, iak z jego dostawką na to miejsce do którego się dostawić obowiązują. Dla Komisyyi Stawropolskiej i Tyfliskiej może się pozwolić złożenie rzeczy w Moskwie podług ceny moskiewskiej. Dla tego więc, kto zechce dostawiać rzeczy dla Stawropola, Tyflisa i Moskwy może się udać ze swym zamiarem (zamiast Stawropolskiej i Tyfliskiej

skiej Komisyyi) do Komisyyi Moskiewskiej.

Równie jeśli kto życzy dostawiać i do innych Komisyy, a nie będzie miał sposobu stać się w nich osobiście, albo posłać plenipotentą na targi, może pocztą posłać odezwę na piśmie, albo prosto na to miejsce, gdzie chce wziąć dostawkę albo do Departamentu Komissoryatskiego, z okazaniem, tak ilości rzeczy, iaką wziąć ma zamiar, iak i ostatniey ceny na one, równie i warunkow, na iaki termin obowiązue się dostarczać rzeczy. Przytem powinien przyłączyć zaświadczoną w sądowém miejscu kopią swego pasportu albo dowodu jego rodowitości i oznaymić, iaką mianowicie przy pierwszym zapotrzebowaniu okaże ewikcyą dla zabezpieczenia swego obowiązania się i pieniędzy zadatkowych, gdy one otrzymać zechce. Lecz odezwy takowe powinny się dostawiać do Komisyyi lub Departamentu przed terminem tu naznaczonym dla targu, ani na chwilę nie później dla przetargu.

Dla zupełnego zakończenia dostawki, następnę się przeznaczają terminy: jedney trzeciey części z całości wziętey w podrad do 1 września, drugiey trzeciey części do 15 listopada a ostatniey trzeciey części do 1 stycznia 1832 roku.

Ewikcyę dla zabezpieczenia pewności i akuratności dostawek, przyymowane będą tylko na piątą część całej skontraktowaney summy, przez zabezpieczenia rubel za rubel pieniędzy zadatkowych, z tym warunkiem, aby ewikcyę okazane na piątą część były dopełnione do trzeciey części, z ewikcyow zabezpieczających tretne pieniądze, podług tego, iak te ostatnie będą się uwalniać.

Jeżeli kto nie uważa siebie w możliwości okazać ewikcyą dla pewności obowiązania się, więc od niego przyymować się będzie dla zabezpieczenia dostawki piątą część gotowych rzeczy.

Pieniądze za dostawione rzeczy będą opłaćcane podradczykom, bez najmniejszey zwłoki i z tych miysc Kommissoriatskich, do których dostawione, albo zkad sami dostawiciele zażądają po okazaniu co do zdania rzeczy potrzebnych kwiatacyi.

Zachowując i na ten raz w przyymowaniu także wyjątki, co do ich przymiotu, iakie były i w przeszłych przypuszczone dostawkach, idąc za istotnemi słowami warunkow ustanowionych; wymaga się iednak, aby w istotney dobroci rzeczy niebyły podlejsze od wzorow.

(244) Naczelnik Oddziału Soroka
Naczelnik Stoła Iwanow.

Przedaj.

5 Podaie się do wiadomości, że w domie W. Pusiowey znajduje się Kocz i Bryczka na ry-sorach do sprzedania, życzący ie kupić uda się do Murgrabiego tegoż domu. (233)

Czasowy Policmeyster Rutkowski.

5 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski massy funduszu JW. Marcina Ważyńskiego Marszałka ptu Oszmiańskiego naznaczaając dzień 27 terażn. moa marca do premulgaty dekretu o czewiście fero-wanego, o tém interessowane strony przez ninieyszą awizacyą zawiadamia. Datt r. 1831 marca 16 dnia Stanisław Olechnowicz Prez. Z. P. Rosień. Konstanty Masłowski b. Prez. Z. Zawil.

Iguacy Billewicz Prezyd. b. Grodz. Rosień.

5 Mieyska Wileńska Policya ogłasza ni-nieyszem: że dwupiętrowy dom Starozakonne-go Orela Hercykowicza Kupera; w mieście Wilaie przy Rudaickiej ulicy pod N. 280 położenie mający, skutkiem rozporządzenia Zwierzchności na satysfakocyę skarbowey należności, od dnia 23 następnącego apryla mie-siąca, wypuszoza się z publicznych targow w iednoroczną arendowną tenutę, i na ten cel naznaczaia się dla targow termina: pierwszy

6. drugi 7 i trzeci przetarg 8 dnia następującego apryla miesiąca; zatem życzący mieć w arendzie nadmieniony dom, zechcą na oznaczone terminy iawić się do Sądownictwa niniejszej Policji z kaucją. Wilno, marca 21 dnia 1831 roku.

Iuspektor A. Makarewicz.
(246) Pisownowca Suchocki.
Stoia-Naczelnik Suchocki.

Oświadczenie.

3 Oświadczenie imieniem Donata Kołba b. Sędziego Granicznego Wileńskiego zanosi się z takiej okoliczności, urodzona Barbara Bonfałówna Podczaszanka, mająca należność swą w ilości rubli srebrnych 2,500 u Regenta Bernarda Koziełły, takową w roku blisko zeszłym 1830 miesiąca februaryi 20 dnia po zupełnym sobie uspokojeniu przekazała na osobę oświadczającego się, który stawszy się właścicielem powyższej summy, stosownie do przepisu nastaw wprowadziwszy służące sobie tranzakta w akta Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu, gdy dostczega że Podczaszanka Bonfałówna, robiąc znowę na krzywdę żalącego się, o sumnę przekazaną onemu, wchodzi niewolnie w układy z innymi osobami, iżby więc nikt z osob nstronnych o sumnę pomienioną z Podczaszanką Bonfałówną, w żadne układy nie wchodził i oney nie nabywał, przez niniejsze oświadczenie w aktach publicznych zapisać zapowiada, gdyż w przeciwnym razie stratę ztąd wyniknąc mogącą, własney przypisze winie. Datt 1831 roku miesiąca marca 16 dnia.

Donat Kołb b. Sędzia Gran. Wilen.

Roku 1831 miesiąca marca 17 dnia, przed Sądem Ziem. Ptu Wilengo stawiając osobicie W. Donat Kołb b. Sędzia Gran. Wilen. niniejsze oświadczenie po rezolucyi Sądowej do akt podał. (237)

Sędzia Ziemski Ptu Wilengo Stanisław Drzewicki.

Regent Ziem. Wilen. Tomasz Stempkowski.

Numer IV. Dziennika Medycyny, Chirurgii i Farmacyi wydawanego przez Cesarzskie Towarzystwo Lekarskie w Wilnie, wyszedł d. 25 marca, i zawiera rzeczy następujące:

I. PISMA WŁASNE.

Przykład świdrowania kamienia sposobem *Civida* — O wycięciu macicy całkowitem — Przykład odklejenia miejsca od macicy przez wypędzenie do sznurka pępkowego wody octem zaprawioney — Zdanie sprawy z dzieiów kliniki medyczey (ciąg dalszy).

II. WYCIĄGI I ROZBIORY.

O krwotokach. — Wiadomość o dziele Dra. *Bardsley*. — Wiadomość o sposobie robienia niektórych preparatów bromu. — Wiadomość o fałszowaniu liści senesu. — Wiadomość o dziele *Lamberta*.

III. WIADOMOŚCI NAUKOWE.

Wiątki z pism peryodycznych — *Anatomia i Fiziologia* — Nienaturalne położenie naczyń krwistych — Użytek i przeznaczenie rozmaitych części organu słuchowego — Postrzeżenia dowodzące czynności właściwey mózgu — *Patologia i Anatomia patologiczna* — O śpiączce — Uwagi niektóre nad kaszlem — Nowy stetoskop — O hermafrodytach — Srebro w stanie metalicznym u epileptyków, leczonych saletranem srebra — *Farmakologia, Farmacya i Materya medycyna* — O blekocie — Surrogat oleju rycynowego — Sposób odkrycia przymieszanego wysoku do oleiów lotnych — Sposob korzystny

oczyszczenia kwasu saletrowego — Poprawny sposob robienia żywicy ialappy — Szkodliwe skutki sulimy, zewnątrz użytey — Lekarstwa przeciw zgniliznie — Użycie lekarskie kombinacyi sinka z alkalam i metallami — *Terapia* — Leczenie stwardnienia języka i warg — Leczenie obłąkania piałków — *Wścieklizna* — Zatkanie stolca uporczywe — Leczenie rzeżączki — Nocna ślepotą — Leczenie choroby weneryczney u dzieci — *Chirurgia i nauka położnicza* — Przepuklina — Szparzelizny — Odłożenie przepuklin — Użycie acidi pyrolyguosi — O zyzowatości — Nastawienie kości udowej zwichniętey — Krwotoki z macicy poporodowe.

IV. KRONIKA.

Wiadomość o mianowaniu Kawalerami ord. St. Anny 2 klasy PP. Mianowskiego i Sniadeckiego. — Wiadomość o mianowaniu Kawalerami St. Włodzimierza 4tey klasy, PP. *Bärk-manna*, *Porezanki*, *Abichta* i *Bielkiewicza*. — Wiadomość o wyniesieniu do rangi Rzeczywistego Radcy Stanu P. *Pelikana*. — Wiadomość o mianowaniu P. *Alex Woelka* Radczą Dworu. — Wiadomość o mianowaniu P. *Ruhla* Kawalerem orderu Stey Anny 1 klasy, a P. *Mudrowa* Rzeczywistym Radczą Stanu. — Wiadomość o śmierci *Maunoir* i *Goocha*.

V. BIBLIOGRAFIA.

Friedreich: Versuch einer Literärgeschichte der psych. Krankh. — *Knight: Ueber d. Urs. Symp. n. Beh. d. Irrsycyns* — *Nagel: über die Entkräftungsfeiber der alten Leute* — *Zachel: de convulsionibus infantum* — *Marley: Diseases of children* — *Cooper: Dictionary of Surgery* — *Manry: Handb. der Zahnarzneykunde* — *Dance u. Arnott: über Venenentzündung* — *Eisenmann: Der Tripper* — *Wendt: praktische materia medica.*

Prenumerata.

Od dnia 1go następującego miesiąca kwietnia, zaczyna drugi kwartał i odnawia się prenumerata na Gazetę Kuryera Litewskiego miejscowa. Cena zwyczajna: na papierze zwyczajnym r. 2 k. 25, na białym r. 3 k. 25.

Redakcyą, mając sobie komunikowane od Expedycyi Gazetney, życzenie niektórych PP. Prenumeratorów na gazetę Kuryera Litewskiego, iż chcą mieć tę gazetę, drukowaną na papierze białym, z oświadczeniem opłacenia wyższej ceny, jakaby ogłoszoną została za exemplarze na papierze białym; nie mniej też i sama Redakcyą od kilku osób podobne otrzymała żądanie; czyniąc więc im zadosyć, ma honor uwiadamić, iż można na gazetę Kuryera Litewskiego prenumerować podług cen następujących:

Z przesyłaniem pocztą:
rocznie: na papierze zwyczajnym R. sr. 14
— — — białym . . . 18
półrocznie: na papie. zwyczajnym — 7
— — — białym . . . 9
Bez przesyłania pocztą:
rocznie: na papierze zwyczajnym R. sr. 9
— — — białym . . . 13
półrocznie: na papie. zwyczajnym — 4 k. 50
— — — białym . . . 6 — 50
kwartałowie: na pap. zwyczajnym — 2 — 25
— — — białym . . . 3 — 25

Poiedyńczo Nra na papierze białym nie będą przedawane.

Ponieważ mała liczba exemplarzy drukuje się na białym papierze, przeto będą mogli ie otrzymać ci tylko, którzy natychmiast po ogłoszeniu zaprenumerują; ci zaś, którzyby zaprenumerowali, i teraz nawet, na rok cały, otrzymać na białym papierze wszystkie Numera, od początku roku.

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Stan powietrza.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 25 godz. 2 wieczor.	27 cal. 5 lin. 0 lin.	+ 8 stopni.	Południowy.	Pochmurno
	d. 26 godz. 5½ rano	27 — 6 — 0 —	+ 4 — —	Południowy.	Pogoda.
	d. 27 — — —	27 — 11 — 2 —	+ 1½ — —	Zachodni.	Pochmurno.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1831. d. 27 Marca.

CZŁOZK Leon Borowski.